

# **THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP ĐẨY MẠNH THU HÚT ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI Ở TỈNH BÌNH DƯƠNG**

**PHẠM THỊ QUÝ (\*)**

**Tóm tắt:** Thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài là chủ trương, chính sách lớn của Đảng và Nhà nước ta nhằm tập trung nguồn lực để xây dựng, phát triển đất nước nhanh và bền vững trong giai đoạn hiện nay. Trong những năm qua, tỉnh Bình Dương là một trong những địa phương dẫn đầu cả nước về thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài. Bài viết đánh giá những thuận lợi và khó khăn trong thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài của tỉnh Bình Dương, qua đó đề xuất một số giải pháp nhằm tiếp tục đẩy mạnh thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài vào tỉnh Bình Dương, đóng góp chung vào sự phát triển kinh tế - xã hội của cả nước trong thời gian tới.

**Từ khóa:** Đầu tư trực tiếp nước ngoài; tỉnh Bình Dương; thuận lợi và khó khăn.

**Abstract:** Attracting foreign direct investment is a major policy of the Party and State to concentrate resources to build and develop the country quickly and sustainably in the existing period. In recent years, Binh Duong Province has been one of the leading localities in the country in attracting foreign direct investment. This paper assesses the advantages and difficulties in attracting foreign direct investment in Binh Duong Province, thereby proposing a number of solutions to continue promoting the attraction of foreign direct investment in Binh Duong Province, contributing to the socio-economic development of the entire country in the upcoming time.

**Keywords:** Foreign direct investment; Binh Duong Province; advantages and difficulties.

Ngày nhận bài: 20/12/2024    Ngày biên tập: 03/02/2025    Ngày duyệt đăng: 19/02/2025

## **1. Những thuận lợi và khó khăn trong thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài của tỉnh Bình Dương thời gian qua**

### **1.1. Thuận lợi**

Trong những năm qua, Tỉnh ủy và Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh Bình Dương đã tập trung mục tiêu thu hút đầu tư vào các đối tác có tiềm lực kinh tế mạnh, các tập đoàn kinh tế lớn trong khu vực và trên thế giới. Đồng thời, tăng cường kêu gọi, thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) vào các lĩnh vực công nghệ cao, giá trị gia tăng cao, ít thâm dụng lao động và thân thiện với môi trường. Trọng tâm là tập trung thu hút vào các khu, cụm công nghiệp đã được quy hoạch nhằm không chỉ mở ra không gian phát triển mới, mà còn là chỉ dẫn để các nhà đầu tư đến với tỉnh Bình Dương.

Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Bình Dương lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020-2025

xác định: “Tiếp tục cải thiện môi trường đầu tư, thu hút mạnh mẽ các thành phần kinh tế trong nước và ngoài nước đầu tư lấp đầy các khu, cụm công nghiệp. Trong thu hút vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài, cần lựa chọn thu hút những tập đoàn kinh tế mạnh, công nghệ cao”<sup>(1)</sup>. Theo đó, quy hoạch sẽ tổ chức lại không gian lãnh thổ, định hướng tổng thể phát triển và thu hút đầu tư, tạo động lực thực hiện các đột phá chiến lược trong thời gian tới dựa trên nền tảng về hạ tầng, chuyển đổi số, phát triển xanh, thông minh và bền vững. Có thể thấy, trong chủ trương, chính sách thu hút đầu tư nước ngoài thì hệ thống pháp luật, cơ chế, chính sách ưu đãi về thuế được coi là một trong những “lực hút” để thu hút vốn đầu tư của các địa phương trên cả nước nói chung và tỉnh Bình Dương nói riêng. Tính đến ngày 31/01/2024, tỉnh Bình Dương đứng thứ 3 trên cả nước (sau Thành phố Hồ Chí Minh và thành phố Hà Nội) về thu hút FDI, với 4.232

(\*) *ThS; Trưởng Chính trị tỉnh Bình Dương*

dự án được cấp giấy chứng nhận đăng ký đầu tư còn hiệu lực, với tổng vốn đầu tư đăng ký hơn 40 tỷ 462 triệu USD, chiếm hơn 8,6% tổng vốn đầu tư nước ngoài trong cả nước<sup>(2)</sup>.

Với phương châm tạo điều kiện thuận lợi nhất cho doanh nghiệp nhằm thu hút ngày càng nhiều nguồn vốn FDI, việc thực hiện đơn giản hóa thủ tục hành chính được xác định là một trong những tiêu chí có vai trò then chốt. Vì vậy, các cơ quan, đơn vị chức năng trên địa bàn tỉnh Bình Dương đã chủ động bám sát thực tế để giải quyết vướng mắc, khó khăn cho các nhà đầu tư trong việc đăng ký thành lập và tiến hành xin cấp phép kinh doanh, mở rộng nhà máy, xí nghiệp, đặc biệt là đối với các doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực cung ứng, logistic, AI... Chỉ tính riêng quý IV/2024, tổng vốn đăng ký cấp mới, điều chỉnh và góp vốn, mua cổ phần của nhà đầu tư nước ngoài đạt 344,1 triệu USD, chiếm tỷ lệ 18% so với cả năm<sup>(3)</sup>. Việc thu hút FDI vào tỉnh Bình Dương luôn có những thuận lợi nhất định khi môi trường đầu tư được cải thiện, từ đó tạo niềm tin để các nhà đầu tư nước ngoài đến đầu tư sản xuất kinh doanh.

Cụ thể, tính đến tháng 12/2024, tỉnh Bình Dương có 65 quốc gia và vùng lãnh thổ đăng ký đầu tư. Trong đó, có 10 quốc gia và vùng lãnh thổ bao gồm Nhật Bản, Đài Loan, Singapore, Samoa, Hàn Quốc, B.V.I (quần đảo Virgin thuộc Anh), Hồng Kông, Cayman Islands, Trung Quốc và Đan Mạch chiếm hơn 84% tổng vốn đầu tư toàn tỉnh, với tổng vốn đăng ký hơn 35,6 tỷ USD. Đài Loan dẫn đầu với 896 dự án, tổng vốn đầu tư hơn 6,6 tỷ USD, chiếm 20% về số dự án và 16% về số vốn. Nhật Bản đứng thứ hai với 357 dự án, tổng vốn đăng ký 5,99 tỷ USD, chiếm 8% về số dự án và 14% về số vốn. Singapore xếp thứ ba với 320 dự án, tổng vốn đầu tư đạt 5,92 tỷ USD, chiếm 7% về số dự án và 14% về số vốn<sup>(4)</sup>. Có thể thấy, Bình Dương là một trong những địa phương dẫn đầu cả nước về môi trường đầu tư lý tưởng đối với các nhà đầu tư nước ngoài. Dòng vốn đầu tư nước ngoài và những đóng góp của khu vực đầu tư nước ngoài là nguồn vốn quan trọng để phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Đồng thời, thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế, mở rộng

thị trường xuất khẩu; thực hiện chuyển giao công nghệ và nghiên cứu phát triển trong một số ngành, lĩnh vực. Thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài góp phần tạo việc làm, phát triển nguồn nhân lực và nâng cao năng suất lao động, tăng nguồn thu cho ngân sách địa phương, hỗ trợ cân cân thanh toán và góp phần ổn định kinh tế vĩ mô của tỉnh, đồng thời đóng góp cho kinh tế - xã hội cả nước.

## 1.2. Khó khăn

*Thứ nhất*, hiện nay tỉnh Bình Dương đang phải đối mặt với các thách thức lớn khi quỹ đất không còn nhiều, tỷ lệ lấp đầy dự án liên tục tăng cao. Số liệu thống kê cho thấy, trên địa bàn tỉnh có 28 khu công nghiệp đã đi vào hoạt động, cho thuê 7.080ha đất công nghiệp, tỷ lệ lấp đầy đạt 93,77%<sup>(5)</sup>. Trong bối cảnh quỹ đất dành cho các khu công nghiệp còn hạn chế, ngành nghề thu hút đầu tư không còn hấp dẫn, đặc biệt khi các doanh nghiệp công nghệ đang tìm kiếm môi trường đầu tư mới thì hệ quả dẫn đến là việc các nhà đầu tư có xu hướng dịch chuyển đến các khu vực, địa phương khác để sản xuất, kinh doanh. Mặt khác, mặc dù một số khu công nghiệp đã được cơ quan chức năng của tỉnh cấp giấy phép phê duyệt đầu tư, nhưng trên thực tế chưa đi vào hoạt động do gặp các vướng mắc về thủ tục đầu tư cũng như những thủ tục phát sinh không mong muốn. Đồng thời, với tỷ lệ lấp đầy lớn, diện tích đất triển khai xây dựng khu công nghiệp là rất lớn, gần đạt ngưỡng tối đa. Vì vậy, gây khó khăn cho việc mở rộng quỹ đất thành lập khu công nghiệp mới.

*Thứ hai*, việc quy định áp dụng thuế tối thiểu toàn cầu có hiệu lực từ ngày 01/01/2024 đã tác động trực tiếp tới khả năng thu hút đầu tư nước ngoài của tỉnh Bình Dương. Nghị quyết số 107/2023/QH15 về việc áp dụng thuế thu nhập doanh nghiệp bổ sung theo quy định chống xói mòn cơ sở thuế toàn cầu quy định: “Đơn vị hợp thành của tập đoàn đa quốc gia có doanh thu trong báo cáo tài chính hợp nhất của công ty mẹ tối cao ít nhất 02 năm trong 04 năm liên kế trước năm tài chính tương đương 750 triệu euro (EUR) trở lên”<sup>(6)</sup>. Trên thực tế, việc áp dụng chính sách thuế thu nhập tối thiểu toàn cầu là thách thức không nhỏ tới việc

thu hút nguồn vốn FDI tại Bình Dương, đặc biệt là đối với việc thu hút các doanh nghiệp vệ tinh thuộc chuỗi cung ứng của các tập đoàn hàng đầu trên thế giới.

*Thứ ba*, những hạn chế về hành lang pháp lý, môi trường đầu tư, hạ tầng kinh tế cũng ảnh hưởng không nhỏ đến thu hút đầu tư nước ngoài của tỉnh Bình Dương. Nghị định số 01/2021/NĐ-CP về đăng ký doanh nghiệp quy định: “Giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp không phải là giấy phép kinh doanh”. Tuy nhiên, thực tế nhiều doanh nghiệp còn nhầm lẫn giữa giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp là giấy phép kinh doanh, nên cách thức triển khai trong hoạt động sản xuất, kinh doanh còn chưa đúng. Vì vậy, trong thu hút FDI ở tỉnh Bình Dương, nhiều doanh nghiệp còn nhầm lẫn giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp là một loại giấy phép, dẫn đến một số nhà đầu tư, doanh nghiệp sau khi được cơ quan đăng ký kinh doanh cấp giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp là đi vào hoạt động kinh doanh ngay mà không triển khai các thủ tục liên quan, không tuân thủ các điều kiện kinh doanh đối với các ngành nghề kinh doanh có điều kiện.

*Thứ tư*, hoạt động liên kết giữa doanh nghiệp đầu tư nước ngoài với các doanh nghiệp cung ứng trong nước còn hạn chế; một số khu vực doanh nghiệp trong nước chưa đủ điều kiện để liên kết với khu vực doanh nghiệp đầu tư nước ngoài. Các dự án thu hút đầu tư nước ngoài chủ yếu là lắp ráp, gia công, tỷ lệ nội địa hóa thấp, giá trị gia tăng tạo ra tại Việt Nam chưa cao. Đặc biệt, cơ chế, chính sách thu hút đầu tư nước ngoài chưa tạo được mối liên kết chặt chẽ với các doanh nghiệp nội địa để cùng tham gia chuỗi giá trị... dẫn đến thực trạng chưa thúc đẩy ngành công nghiệp hỗ trợ trong nước phát triển.

*Thứ năm*, kết nối cơ sở hạ tầng là một trong những thách thức đặt ra trong thu hút vốn đầu tư nước ngoài ở tỉnh Bình Dương trong một số ngành điện tử, công nghệ cao. Thực tế này dẫn đến tình trạng thường xuyên tắc nghẽn trong hoạt động giao thương, vận chuyển, ảnh hưởng đến năng lực vận tải và hiệu quả logistic của khu vực Đông Nam Bộ nói chung và tỉnh Bình Dương nói riêng.

## **2. Giải pháp đẩy mạnh thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài vào tỉnh Bình Dương trong thời gian tới**

*Một là, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cơ quan, đơn vị liên quan về tầm quan trọng trong thu hút FDI.*

Thực tế cho thấy, nhận thức đóng vai trò rất quan trọng trong việc ban hành nghị quyết, quyết định đúng đắn về thu hút đầu tư nước ngoài. Do đó, các cơ quan, đơn vị tham mưu cho Tỉnh ủy và UBND tỉnh cần bám sát chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước liên quan đến chính sách thu hút FDI để xây dựng kế hoạch tư vấn về thu hút đầu tư nước ngoài trên địa bàn tỉnh. Trên cơ sở đó, cần nghiên cứu, điều chỉnh những nội dung mang tính đột phá trong lãnh đạo, chỉ đạo đối với việc thu hút FDI trên địa bàn tỉnh. Đồng thời chú trọng chỉ đạo các cơ quan, đơn vị liên quan tham khảo bài học kinh nghiệm của các tỉnh trong khu vực Đông Nam Bộ và những địa phương có thành tích nổi bật về thu hút nước ngoài để xây dựng kế hoạch phù hợp. Nghiên cứu, xây dựng chính sách ưu đãi về thuế, hạ tầng cơ sở, đặc biệt là ưu đãi miễn thuế, giảm thuế cho những lĩnh vực đầu tư đặc thù về công nghệ, logistic, điện tử, viễn thông...

*Hai là, tạo lập môi trường đầu tư, kinh doanh thuận lợi, minh bạch và bình đẳng.*

Khuyến khích đổi mới, sáng tạo và ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ trong phát triển kinh tế - xã hội, tạo động lực thúc đẩy phát triển kinh tế nhanh, bền vững... Xây dựng kế hoạch, tiêu chí thu hút đầu tư nước ngoài trong từng giai đoạn cụ thể phù hợp với định hướng của tỉnh. Chú trọng thu hút đầu tư có chọn lọc, lấy chất lượng, hiệu quả, công nghệ và bảo vệ môi trường là tiêu chí đánh giá chủ yếu. Trong đó, ưu tiên thu hút ngành nghề sử dụng công nghệ mới, công nghệ cao, có giá trị gia tăng cao, kết nối chuỗi sản xuất và cung ứng toàn cầu, thu hút những ngành nghề dịch vụ chất lượng cao. Các cơ quan, đơn vị làm công tác tham mưu cần tập trung xây dựng bộ tiêu chí thu hút đầu tư có chọn lọc của tỉnh và biên tập sổ tay đầu tư theo hướng cập nhật những văn bản, quy định mới của Trung ương để hệ thống hóa, quy trình hóa

các thủ tục đầu tư; tích hợp các danh mục dự án ưu tiên mời gọi, thu hút đầu tư, danh mục dự án có sử dụng đất...

*Ba là, tập trung nguồn lực phát triển hệ thống giao thông trọng điểm để thu hút FDI.*

Cần bám sát Nghị quyết số 24-NQ/TW ngày 07/10/2023 của Bộ Chính trị về phát triển kinh tế - xã hội và bảo đảm quốc phòng, an ninh vùng Đông Nam Bộ đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 và Nghị quyết số 154/NQ-CP ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 24-NQ/TW trong triển khai thực hiện. Khẩn trương triển khai các dự án giao thông trọng điểm theo Chương trình số 42-CTr/TU ngày 02/8/2022 của Tỉnh ủy Bình Dương và các dự án mang tính chất kết nối vùng, có hiệu quả lan tỏa phù hợp với Nghị quyết số 24-NQ/TW ngày 07/10/2023 của Bộ Chính trị và Nghị quyết số 154/NQ-CP của Chính phủ. Đẩy nhanh tiến độ thủ tục, thi công một số công trình cơ sở hạ tầng trọng điểm đường vành đai 3, nâng cấp Quốc lộ 13; khởi công đường vành đai 4, cao tốc Thành phố Hồ Chí Minh - Chơn Thành, đường ven sông Sài Gòn, cảng An Tây, cảng An Sơn; nâng tỉnh không cầu Bình Triệu; tiếp tục nghiên cứu phát triển đường sắt hàng hóa từ Bàu Bàng về cảng Cái Mép, đường sắt đô thị từ Suối Tiên về thành phố mới Bình Dương.

*Bốn là, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, chú trọng xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao.*

Nâng cao chất lượng và sử dụng hiệu quả nguồn nhân lực gắn với đẩy mạnh đổi mới sáng tạo, ứng dụng, phát triển khoa học và công nghệ; nâng cao chất lượng và sử dụng hiệu quả nguồn nhân lực. Chú trọng phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao gắn với đẩy mạnh nghiên cứu, phát triển, ứng dụng khoa học và công nghệ, thúc đẩy đổi mới sáng tạo. Đồng thời, quan tâm chăm lo đời sống vật chất và tinh thần cho người lao động; có cơ chế, chính sách xây dựng nhà ở xã hội cho công nhân trong các khu công nghiệp phù hợp với thu nhập của họ, cung cấp các gói vay ưu đãi.

Tập trung đẩy mạnh phát triển khoa học và công nghệ, nghiên cứu và phát triển chuỗi cung ứng nội bộ tỉnh và kết nối với các tỉnh trong vùng Đông Nam Bộ cũng như chuỗi cung

ứng toàn cầu. Đẩy mạnh đầu tư, phát triển Trung tâm sáng tạo Việt Nam - Singapore, Trung tâm sáng kiến cộng đồng, hình thành vùng đổi mới sáng tạo để đáp ứng yêu cầu phát triển của tỉnh Bình Dương. Tập trung triển khai đề án thành phố thông minh trong giai đoạn mới; đẩy mạnh thực hiện mô hình “ba nhà” (Nhà nước, nhà doanh nghiệp và nhà trường/viện nghiên cứu). Nghiên cứu đưa các nền tảng công nghệ, kết nối xã hội trên không gian mạng vào các đề án nhỏ để kích thích và thúc đẩy đổi mới sáng tạo phục vụ phát triển kinh tế - xã hội.

Bên cạnh đó, cần đẩy mạnh tuyên truyền, vận động doanh nghiệp theo chiều sâu, ưu tiên vào các doanh nghiệp có đổi mới sáng tạo, tìm kiếm, vận động, hỗ trợ các doanh nghiệp có tiềm năng để phát triển doanh nghiệp khoa học và công nghệ từ hoạt động chuyển giao công nghệ. Chú trọng công tác tuyên truyền để nâng cao nhận thức, giúp người dân và cộng đồng xã hội hiểu được tầm quan trọng của việc thu hút đầu tư nước ngoài là tiêu chí “bản lề” thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của Nhân dân./.

#### Ghi chú:

(1) Đảng bộ tỉnh Bình Dương, *Các văn kiện trình Đại hội đại biểu Đảng bộ Bình Dương lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020-2025.*

(2) Ban Cán sự đảng UBND tỉnh Bình Dương, *Báo cáo số 35-BC/BCSD ngày 05/02/2024 về tình hình kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh, thu hút đầu tư và giải quyết khó khăn cho doanh nghiệp.*

(3) <https://sokhdt.binhduong.gov.vn/tin-tuc/tinh-hinh-thu-hut-fdi-trong-quy-iv-nam-2024-tren-dia-ban-tinh-binh-duong-6852.html>.

(4) <https://sokhdt.binhduong.gov.vn/tin-tuc/binh-duong-diem-sang-thu-hut-dau-tu-nuoc-ngoai-voi-cu-but-pha-cuoi-nam-2024-6855.html>.

(5) <https://laodong.vn/bat-dong-san/28-khu-cong-nghiep-o-binh-duong-co-ti-le-lap-day-9377-1406174.lido>.

(6) Quốc hội, *Nghị quyết số 107/2023/QH15 ngày 29/11/2023 về việc áp dụng thuế thu nhập doanh nghiệp bổ sung theo quy định chống xói mòn cơ sở thuế toàn cầu.*